

ISSN 2544-5898

 **OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

LUTY 2026

MONITOR CHIŃSKI

„Monitor chiński” analizuje i komentuje bieżącą sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną w Chińskiej Republice Ludowej ze szczególnym uwzględnieniem działań rządu oraz dyplomacji rządowej i partyjnej.

MGR JOANNA NAWROTKIEWICZ

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR CHIŃSKI

LUTY 2026

CHINY PROMUJĄ WŁASNĄ INTERPRETACJĘ PRAW CZŁOWIEKA W ONZ

Wystąpienie ministra spraw zagranicznych Wanga Yi podczas 61. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w lutym 2026 roku pokazało, że Pekin konsekwentnie podważa uniwersalny charakter praw człowieka i przedstawia je jako kwestię zależną od poziomu rozwoju oraz suwerennych decyzji państw. Chiny jednocześnie krytykują wykorzystywanie praw człowieka przez Zachód jako narzędzia presji politycznej i ingerencji w sprawy wewnętrzne. Dzięki wsparciu części państw tzw. Globalnego Południa Pekin skutecznie promuje tę interpretację w ramach ONZ, w ten sposób podejmując próby zmiany dotychczasowego ładu międzynarodowego z logiki rozliczania naruszeń w stronę dialogu, współpracy i akceptacji różnych „narodowych” modeli praw człowieka.

I. DZIAŁANIA RZĄDOWE

1 lutego: Wraz z początkiem lutego w życie weszły przepisy **Regulacji dotyczącej promocji narodowego czytelnictwa**. Według władz mają one sygnalizować, że „czytanie nie jest już tylko apelem moralnym ani aspiracją kulturową, lecz publiczną odpowiedzialnością wymagającą jasno określonych obowiązków, stabilnego wsparcia i długoterminowego planowania”. Regulacje akcentują również potrzebę koncentracji na lekturze „wysokiej jakości”, podkreślając, że „czytanie nie jest sobie równe”. Szczególną uwagę poświęcono mieszkańcom obszarów wiejskich, osobom z niepełnosprawnościami oraz dzieciom z rodzin, którym „brakuje kapitału kulturowego”.

6 lutego: Ministerstwo Handlu poinformowało o dalszym wzroście wartości **handlu elektronicznego na obszarach wiejskich**. Według prognoz w 2025 roku wartość e-handlu na wsi ma osiągnąć 3 biliony juanów, a produktów rolnych ogólnie – 783,3 miliardów juanów. Dane te wpisują się w strategię cyfryzacji obszarów wiejskich jako elementu rewitalizacji wsi i pobudzania konsumpcji wewnętrznej. E-commerce staje się narzędziem integracji rolnictwa z gospodarką cyfrową oraz sposobem na utrzymanie bezpieczeństwa żywnościowego i stabilizację dochodów na terenach peryferyjnych.

7-11 lutego: Podczas **UAE SWAT Challenge w Dubaju chińskie zespoły zdobyły m.in. brązowy medal w klasyfikacji generalnej**. Ministerstwo Bezpieczeństwa

Publicznego podkreśliło znaczenie udziału w zawodach dla wzmacniania współpracy międzynarodowej oraz podnoszenia zdolności operacyjnych chińskich jednostek specjalnych. Wydarzenie wykorzystano do budowania wizerunku profesjonalnych i nowoczesnych sił bezpieczeństwa, co wpisuje się w szerszą strategię prezentowania Chin jako odpowiedzialnego i kompetentnego partnera w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

9 lutego: Dziennik Ludowy poinformował o konferencji prasowej Sądu Wyższego w Pekinie, który ogłosił, że w 2025 roku zakończono ponad 27 tys. spraw dotyczących zaległości w wypłacie wynagrodzeń. Na rzecz pracowników zasądzono łącznie 950 mln juanów. Problem opóźnień i niewypłacania pensji ma w ChRL charakter strukturalny – dotyczy zwłaszcza pracowników niższego i średniego szczebla, w tym imigrantów. Praktyki polegające na przeciąganiu wypłat, unikaniu rozliczeń przy likwidacji firm czy przrzucaniu odpowiedzialności na podwykonawców regularnie prowadzą do protestów, strajków i interwencji władz lokalnych. Nagłośnienie sprawy przez konferencję prasową pekińskiego sądu ma sygnalizować determinację państwa w egzekwowaniu praw pracowniczych i ograniczaniu napięć społecznych.

12 lutego: władze Pekinu ogłosiły nabór przedsiębiorstw do programu wspierającego poprawę „międzynarodowego środowiska konsumpcyjnego” miasta. Fundusz ma finansować m.in. tworzenie stref handlowych dostosowanych do potrzeb zagranicznych konsumentów, rozwój usług wielojęzycznych oraz rozszerzanie systemu zwrotu podatku VAT dla cudzoziemców. Inicjatywa jest kolejną z serii działań mających na celu przyciągnięcie kapitału zagranicznego.

14 lutego: Komisja Nadzoru i Administracji Aktywów Państwowych (SASAC) zintensyfikowała wdrażanie programu „AI+” w centralnych przedsiębiorstwach państwowych. Podkreślono ich rolę jako dostawców infrastruktury mocy obliczeniowej, integratorów zastosowań sztucznej inteligencji w kluczowych sektorach oraz organizatorów ekosystemu przemysłowego. Rozwój AI przedstawiany jest nie tylko jako impuls modernizacyjny, lecz także jako element strategii bezpieczeństwa narodowego i uniezależniania się od zagranicznych technologii.

Kilka dni później SASAC poinformował, że w 2025 roku centralne przedsiębiorstwa państwowe przeznaczą na badania i rozwój 1,1 biliona juanów, przekraczając próg jednego biliona wydatków czwarty rok z rzędu.

14 lutego: Komitet Centralny KPCh i Rada Państwa ChRL zorganizowały w Pekinie uroczyste spotkanie z okazji Księżycowego Nowego Roku. W swoim

wystąpieniu Xi Jinping podsumował realizację XIV Planu Pięcioletniego, wskazując na wzrost „kompleksowej siły narodowej” oraz postępy w modernizacji państwa. Jednocześnie zaakcentował konieczność „dobrego otwarcia” XV Planu, podkreślając znaczenie stabilności makroekonomicznej, dalszego rozwoju technologicznego, wzmocnienia zdolności obronnych oraz konsekwentnej walki z korupcją.

19 lutego: Zakończyła się oceanograficzna misja badawcza 42. Chińskiej Ekspedycji Antarktycznej prowadzonej z pokładu lodolamacza „Xue Long”.

Zespół przeprowadził badania na Morzu Amundsena i Morzu Rossa u wybrzeży Antarktydy Zachodniej, które objęły analizę parametrów hydrologicznych, biologicznych i chemicznych wód oraz monitoring atmosferyczny. Działania te wpisują się w długofalową strategię wzmocnienia obecności Chin w regionach polarnych oraz rozwoju własnych zdolności badawczych i logistycznych.

20 lutego: Ogólnochińska Federacja Przemysłu i Handlu oraz Chińska Konfederacja Przedsiębiorstw opublikowały dokument referencyjny „System zarządzania pracą w przedsiębiorstwach prywatnych”.

Jego treść obejmuje cały cykl zatrudnienia od rekrutacji i zawierania umów po system wynagrodzeń, urlopy i rozwiązywanie sporów. Celem dokumentu jest standaryzacja relacji pracowniczych, szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, gdzie najczęściej dochodzi do nieformalnych praktyk i naruszeń prawa pracy. Inicjatywa wskazuje na próbę zwiększenia nadzoru i ujednoczenia standardów w sektorze prywatnym przy jednoczesnym zachowaniu jego roli w generowaniu wzrostu gospodarczego.

20 lutego: Narodowa Komisja Rozwoju i Reform opublikowała „Plan koordynacji przestrzennej modernizacji stołecznego obszaru metropolitalnego (2023–2035)”.

Plan został zaakceptowany przez władze centralnie prawie trzy lata po jego pierwszej ramie czasowej. Jest to kontynuacja działań władz centralnych w obszarze klastra miejskiego Pekin-Tiencin-Hebei podejmowanych od 2014 roku. Dokument zapowiedział wzmocnienie integracji tych trzech podmiotów w obszarach innowacji, infrastruktury i usług publicznych oraz pogłębianie relokacji funkcji „nie stołecznych” Pekinu do Xiong’an, czyli m.in. przenoszenia siedzib przedsiębiorstw państwowych, instytucji finansowych, instytutów badawczych – dążąc tym samym do zmniejszenia liczbę mieszkańców Pekinu.

24 lutego: Ministerstwo Handlu ogłosiło objęcie kolejnych 20 japońskich podmiotów listą kontroli eksportowej oraz kolejnych 20 tzw. listą obserwacyjną w zakresie produktów podwójnego zastosowania. Decyzję

uzasadniono przeciwdziałaniem „remilitaryzacji” Japonii i ochroną bezpieczeństwa narodowego. Środki obejmują m.in. zakaz eksportu wybranych metali ziem rzadkich i ponad tysiąc technologii podwójnego zastosowania oraz zaostrzone procedury licencyjne. Decyzja Ministerstwa Handlu jest pokłosiem afery dyplomatycznej i zaostrzonych napięć pomiędzy Chinami a Japonią od listopada 2025 roku.

27 lutego: Ministerstwo Edukacji wydało wytyczne dotyczące budowy „zdrowych szkół”. Priorytety obejmują m.in. wzmocnienie roli wychowania fizycznego, edukacji artystycznej, rozwój systemu wsparcia zdrowia psychicznego uczniów, przeciwdziałanie krótkowzroczności i otyłości oraz zaostrzenie nadzoru nad żywieniem w stołówkach szkolnych. Wprowadzono wymóg minimum dwóch godzin dziennej aktywności fizycznej oraz 15-minutowych przerw międzylekcyjnych.

28 lutego: Ministerstwo Spraw Obywatelskich ChRL zapowiedziało utrzymanie w 2025 roku twardej linii wobec nielegalnych organizacji społecznych. W 2024 roku działaniami objęto 930 podmiotów, z czego 203 zostały formalnie zamknięte, a kolejne – nakłonione do zamknięcia (339), rozwiązane dobrowolnie (321) czy właściwie zarejestrowane (67). Szczególną uwagą mają zostać objęte podmioty, które w swoich nazwach bezpodstawnie używają przymiotników takich jak „narodowy” czy „chiński”, wprowadzając w błąd co do swojej roli i pozycji. Nadzór ma zostać wzmocniony poprzez wykorzystanie narzędzi analityki big data i sztucznej inteligencji oraz ściślejszą koordynację pomiędzy resortami.

KOMENTARZ

Na początku lutego 2026 roku chińskie Ministerstwo Handlu opublikowało dane wskazujące, że w 2025 roku sprzedaż detaliczna online na obszarach wiejskich osiągnęła 3 biliony juanów, a sprzedaż produktów rolnych przez Internet – 783,31 miliardów juanów. Stanowi to wzrost o kolejno prawie 7% i 10% w stosunku do danych z zeszłego roku, co oznacza dalszy rozwój największego rynku e-commerce na świecie (wartość szacowana jest na ok. 2 bilionów dolarów rocznie). Przedstawione przez Ministerstwo Handlu informacje wskazują na rosnącą rolę handlu elektronicznego jako narzędzia pobudzania konsumpcji wewnętrznej i polepszania warunków życia na obszarach wiejskich.

Rozwój e-commerce wspierany przez państwo sięga 2014 roku, gdy władze centralne zinstytucjonalizowały go jako element polityki rozwojowej i stymulowania popytu w ramach strategii „Internet+”. Od 2016 roku handel cyfrowy został wyraźnie powiązany z rozwiązywaniem „trzech kwestii wiejskich” (problemów w obszarach rolnictwa, rolników i wsi) i włączony w program rewitalizacji wsi. W 2019 roku kierunek ten wzmocniono poprzez koncepcję „cyfrowych wiosek” – niwelowania różnic pomiędzy miastem a prowincją poprzez integrację nowych technologii takich jak internet rzeczy czy sztuczna inteligencja w celu modernizacji i poprawy zarządzania. Obecnie handel cyfrowy stanowi jeden z filarów strategii rewitalizacji wsi i budowy „silnego rolnictwa”. W planie ogłoszonym przez Komitet Centralny KPCh i Radę Państwa na lata 2024-2035 do 2027 roku zakłada się wyraźny postęp w modernizacji rolnictwa, a do 2035 roku zasadnicze ukończenie procesu modernizacji sektora.

Co istotne, wykorzystanie handlu elektronicznego w obszarach wiejskich rozwijało się wcześniej także oddolnie – od połowy lat 2000. w niektórych wsiach, tzw. „wioskach Taobao” spontanicznie powstawały klastry sprzedaży internetowej. Po wyraźnym sygnale politycznym ze strony władz w późniejszych latach przedsiębiorstwo Alibaba Group (właściciel wspomnianego wcześniej Taobao czy lepiej znanego w Polsce Aliexpress) jako pierwsze zdecydowało się na szeroką skalę zainwestować w ten obszar. W 2014 roku program „Tysiąc Gmin i 10 Tysięcy Wiosek” deklarował inwestycje o wysokości do 10 miliardów juanów. W kolejnych latach podobne programy uruchomiły inne platformy sprzedaży internetowej jak JD, Pinduoduo czy ByteDance. Dla tych spółek niewątpliwie była to szansa zademonstrowania lojalności wobec KPCh i dołożenia się do „wspólnego dobrobytu”, ale także szansa na dotarcie do potencjalnych 800 milionów nowych użytkowników – mieszkańców terenów wiejskich.

Inwestycje prywatne i publiczne w infrastrukturę drogową, szerokopasmowy Internet, sieci 4G i 5G, logistykę oraz systemy płatności cyfrowych umożliwiły dynamiczny rozwój e-commerce w uboższych prowincjach. Państwo finansowało także szkolenia z marketingu online, fotografii produktowej czy prowadzenia transmisji na żywo. Efektem jest wyłanianie się nowej grupy rolników-przedsiębiorców – ok. 747,7 tys. podmiotów działa dziś w formule „transmisje na żywo + media społecznościowe” (ponad 5% wzrostu w stosunku do poprzedniego roku). Model ten w teorii obniża bariery wejścia na rynek, umożliwia omijanie pośredników i specjalizację w produktach o wyższej wartości dodanej; choć jednak dane wskazują na poprawę dochodów w dawnych

obszarach rewolucyjnych i regionach relatywnie biedniejszych, to w prowincjach bardziej rozwiniętych efekt marginalny jest wyraźnie słabszy.

Co ciekawe, koncepcja „cyfrowych wsi” jest jednocześnie przedstawiana, przede wszystkim państwom tzw. Globalnego Południa, jako rozwiązanie możliwe do odtworzenia w ich lokalnych kontekstach. W ramach działań podejmowanych w Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) kierowanej przez Qu Dongyu Pekin promuje narrację o cyfryzacji rolnictwa jako narzędziu redukcji ubóstwa i przyspieszenia modernizacji. Pod tą samą nazwą „cyfrowych wiosek” chińskie doświadczenie prezentowane jest w FAO jako gotowy, możliwy do zastosowania model łączący inwestycje infrastrukturalne, logistykę, finanse cyfrowe oraz budowę kompetencji lokalnych. Pilotażowe projekty tej inicjatywy realizowane są już m.in. w Europie i Azji Centralnej. W tym ujęciu e-commerce na obszarach wiejskich przestaje być wyłącznie instrumentem polityki wewnętrznej – staje się elementem szerszej oferty instytucjonalnej Chin, wzmacniającej ich pozycję jako dostawcy rozwiązań rozwojowych i dóbr publicznych w skali globalnej.

II. DYPLMACJA RZĄDOWA

1 lutego: Minister Spraw Zagranicznych Wang Yi spotkał się z sekretarzem Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej Siergiejem Szojgu. Według chińskiego komunikatu Szojgu przybył na odbycie „komunikacji strategicznej z polecenia prezydenta Putina”. Rozmowy dotyczyły niestabilności ładu międzynarodowego, ryzyka powrotu do „prawa dżungli” oraz potrzeby wzmacniania mechanizmów multilateralnych, w tym ONZ, BRICS i SzOW. Szojgu potwierdził poparcie dla zasady „jednych Chin” i skrytykował japońską „remilitaryzację”.

2 lutego: Przewodniczący Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin Wang Huning spotkał się z delegacją Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji pod przewodnictwem jej przewodniczącego Leonida Słuckiego. Podkreślono wysoki poziom relacji w „nowej erze” pod przywództwem Xi i Putina oraz potrzebę wdrażania konsensusu obu przywódców poprzez pogłębianie zaufania strategicznego, współpracy pragmatycznej i kontaktów międzypartyjnych.

4 lutego: Przewodniczący Xi Jinping odbył wideorozmowę z Władimirem Putinem. Komunikat MSZ z tego wydarzenia powtórzył w większości punkty wcześniejszych kontaktów dyplomatycznych z Rosjanami w lutym 2026 roku: zbliżające się ważne rocznice w relacjach bilateralnych (30-lecia partnerstwa strategicznego i 25-lecia traktatu o dobrym sąsiedztwie), wspólną odpowiedzialność za obronę obecnego ładu międzynarodowego oraz koordynację w formatach wielostronnych.

4 lutego: Xi Jinping odbył rozmowę telefoniczną z Donaldem Trumpem. Przywódcy poruszyli tematy m.in. kwestii handlowych, ustaleń w sprawie planowanej wizyty Trumpa czy niestabilnej sytuacji wewnętrznej w Iranie. Strona chińska skoncentrowała się na kwestii Tajwanu, wzywając USA do traktowania sprzedaży broni „z najwyższą ostrożnością”, w nawiązaniu do grudniowej transakcji pomiędzy Waszyngtonem a Tajpej, przekraczającej 10 miliardów dolarów.

10 lutego: W Kantonie odbyło się zebranie wysokich urzędników państw członkowskich formatu Współpracy Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC). Jest to pierwsze wydarzenie w ramach trzeciej chińskiej „prezydentury” w tej organizacji; w jej ramach w ChRL odbędzie się ponad 300 spotkań różnego szczebla. Według oficjalnych deklaracji Pekin chce wykorzystać tę okazję, aby wrócić do „pierwotnego ducha” APEC i skupić się na „otwartości, innowacji i współpracy” w obszarach pragmatycznych – wolnego handlu i łańcuchów dostaw czy nowych technologii.

11 lutego: Wang Yi spotkał się w Budapeszcie z premierem Węgier Viktorem Orbanem. Strony wystosowały wiele zapewnień o chińsko-węgierskiej przyjaźni, wzajemnych komplementów i pochwał. W komunikacie MSZ można przeczytać m.in., że: „fakty dowiodły, że rozwijanie wzajemnie korzystnej współpracy z Chinami leży całkowicie w fundamentalnym interesie narodu i społeczeństwa węgierskiego i jest jego słusznym wyborem.” Wizyta i oficjalne doniesienia prasowe potwierdzają, że Pekin uważa relacje z Węgrami jako modelowe w kontekście współpracy z innymi państwami europejskimi i UE.

Wang spotkał się także ze swoim odpowiednikiem Péterem Szijjártó, któremu zaprezentował pięć priorytetów relacji bilateralnych według jego uznania: 1) wzmacnianie politycznego zaufania; 2) pogłębianie współpracy gospodarczej w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku czy chińskich inwestycji na Węgrzech; 3) promocja wymian międzyludzkich; 4) wspieranie zdrowego rozwoju relacji Chiny-UE, ponieważ Pekin jest „szansą i partnerem”, a nie „zagrożeniem i

rywalem”; 5) poprawa globalnego zarządzania i dążenie do budowy bardziej sprawiedliwego systemu międzynarodowego.

13-15 lutego: Wang Yi uczestniczył w Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa. W swoim przemówieniu zatytułowanym “Łącząc siły, aby skierować statek historii na właściwy kurs” podczas jednej z sesji wezwał do reformy ładu globalnego poprzez wzmocnienie systemu ONZ i apelował za większą reprezentacją Globalnego Południa, a także wyraził sprzeciw wobec „unilateralizmu” i „mentalności zimnowojennej”. Akcentował potrzebę promowania dialogu w konfliktach (Gaza, Ukraina, Iran) oraz praktykowania „prawdziwego multilateralizmu”. Podkreślił, że Chiny wchodzą w realizację XV Planu Pięcioletniego jako „siła pokoju, stabilności i postępu”.

Po wystąpieniu Wang odpowiadał na pytania m.in. o sytuację w regionie Indo-Pacyfiku i ostrzegł przed powrotem japońskiego „militaryzmu” w kontekście uwag japońskiej premier Sanae Takaiichi dotyczących Tajwanu. Komentarz wpisuje się w szerszą ofensywę dyplomatyczną prowadzoną przeciwko Tokio od listopada 2025 roku.

W trakcie konferencji Wang spotkał się z szeregiem dyplomatów, m.in. amerykańskim sekretarzem stanu Marco Rubio, kanadyjską minister spraw zagranicznych Anitą Anand, francuskim ministrem spraw zagranicznych Jean-Noëlem Barrotem, niemieckim ministrem spraw zagranicznych Johannem Wadephulem, brytyjską minister spraw zagranicznych Yvette Cooper, ukraińskim ministrem spraw zagranicznych Andrijem Sybiwą czy serbskim prezydentem Aleksandrem Vučićem.

13 lutego: W Pekinie odbyło się sympozjum dla laureatów Nagrody Przyjaźni Chińskiego Rządu z udziałem premiera Li Qianga i wicepremiera Dinga Xuexianga. Wyróżnienie zostało ustanowione w latach 50. XX wieku z myślą o zachęceniu zagranicznych ekspertów do podjęcia pracy w ChRL. Po reformach gospodarczych w latach 80. XX wieku nagradzano tak osoby, które przyczyniły się do chińskiej modernizacji. Komunikat nie wymienia jednak nazwisk laureatów, choć wspomina, że w tegorocznych uroczystościach wzięły udział osoby m.in. z Wielkiej Brytanii, Holandii, Ugandy, Bułgarii, Białorusi i Niemiec. Ich wystąpienia dotyczyły innowacji technologicznych, rolnictwa, edukacji czy współpracy inwestycyjnej.

23 lutego: Wang Yi uczestniczył w posiedzeniu wysokiego szczebla 61. sesji Rady Praw Człowieka ONZ. W swoim wystąpieniu online Wang promował Globalną Inicjatywę Zarządzania jako podstawę reformy globalnego systemu praw człowieka, wskazując na jej poparcie przez ponad 150 państw i organizacji

międzynarodowych. Zadeklarował również gotowość Chin do współpracy na rzecz „zdrowego” rozwoju międzynarodowej agendy praw człowieka.

25 lutego: Kanclerz Niemiec Friedrich Merz odbył oficjalną wizytę w Chinach. Na spotkaniu z Xi Jinpingiem chiński dowódca podkreślił znaczenie relacji chińsko-niemieckich dla Europy i globalnej gospodarki oraz wskazał trzy kierunki współpracy: pogłębianie strategicznego zaufania, rozwój innowacji (m.in. w obszarze AI) oraz wzmacnianie kontaktów międzyludzkich. Wezwał także do wspólnej obrony multilateralizmu i wolnego handlu, a w kontekście wojny w Ukrainie podkreślił potrzebę rozwiązania konfliktu poprzez dialog i negocjacje.

Tego samego dnia Merz spotkał się także z premierem Li Qiangiem. Strony zapowiedziały rozwój „wszechstronnego partnerstwa strategicznego”, pogłębianie współpracy gospodarczej w sektorach tradycyjnych, takich jak motoryzacja czy chemia i w nowych, takich jak sztuczna inteligencja i biotechnologia. Pekin zapowiedział zwiększenie importu niemieckich produktów i wsparcie dla inwestycji chińskich firm w Niemczech, oczekując stabilnego środowiska dla działalności przedsiębiorstw tamże. Li i Merz uczestniczyli również w forum Chińsko-Niemieckiej Rady Doradczej ds. Gospodarczych, na którym w dużej mierze powtórzono wcześniejsze komunikaty.

Merz odwiedził także Hangzhou i spotkał się z przedstawicielami chińskich i niemieckich przedsiębiorstw. W trakcie wizyty podpisano dokumenty współpracy dotyczącej m.in. transformacji ekologicznej, ceł, sportu i mediów.

KOMENTARZ

W lutym 2026 roku obecny w formie wideokonferencji chiński minister spraw zagranicznych Wang Yi wygłosił przemówienie podczas posiedzenia wysokiego szczebla 61. sesji Rady Praw Człowieka ONZ (UNHRC). Ostrzegł przed krajami, które „siłą rzucają wyzwanie prawu” i odrzucają multilateralizm, oraz argumentował, że prawa człowieka nie mogą być wykorzystywane do „wybielania hegemonii” ani służyć jako pretekst do ingerencji w suwerenność innych państw. Stwierdził także, że żaden kraj nie ma prawa mianować się „nauczycielem praw człowieka” i że żaden ich model nie powinien być traktowany jako uniwersalny. Wypowiedzi te można odczytywać jako wyraźne nawiązania do USA. W tym duchu autor komentarza opublikowanego w

partyjnym dzienniku *China Daily* wypomniał amerykańskie działania w Iraku czy Afganistanie, które miały na celu „zaprowadzić prawa człowieka”, a doprowadziły do destabilizacji sytuacji wewnętrznej i pogłębienia tamże problemów społecznych. USA nie jest jednak jedynym podmiotem krytyki; w tym samym artykule wypomniano także zbrodnie Japonii w trakcie drugiej wojny światowej.

Podobnie jak w swoich ostatnich wypowiedziach, Wang wzywał także do zreformowania obecnego ładu międzynarodowego, zwłaszcza systemu praw człowieka, aby uczynić go bardziej „sprawiedliwym” i „inkluzywnym” z silniejszą reprezentacją państw tzw. Globalnego Południa. W tym celu minister przedstawił rekomendacje, które zostały wymienione już we wrześniu 2025 roku w dokumencie koncepcyjnym nowego chińskiego projektu, Globalnej Inicjatywy Zarządzania: 1) przestrzeganie zasad suwerenności i równości; 2) przestrzeganie postanowień Karty Narodów Zjednoczonych i zasady nieingerencji; 3) wzmocnienie współpracy wielostronnej; 4) przyjęcie podejścia skoncentrowanego na ludziach i opartego na rozwoju; oraz 5) priorytetowe traktowanie „działania zamiast retoryki”, a zatem skupienie na rezultatach.

Dla chińskich władz prawa człowieka nie mają charakteru uniwersalnego, lecz powinny być interpretowane w zależności od poziomu rozwoju gospodarczego i decyzji suwerennego państwa. Pekin akcentuje przede wszystkim prawa rozwojowe i socjalne – za przykład przestrzegania praw człowieka podając chociażby często powtarzany slogan dźwignięcia 800 milionów ludzi z ekstremalnego ubóstwa. Prawa polityczne traktowane są zatem jako element zachodniego porządku międzynarodowego, które nie uwzględniają regionalnego kontekstu. W tym ujęciu zachodnia krytyka naruszeń praw człowieka w Chinach jest przedstawiana jako ingerencja w sprawy wewnętrzne, a protesty społeczne – odbierane jako efekt obcej ingerencji, a nie autonomicznej inicjatywy obywateli.

UNHRC – utworzona w 2006 roku jako następczyni Komisji Praw Człowieka – jest głównym organem ONZ odpowiedzialnym za promowanie i ochronę praw człowieka. Jej 47 państw członkowskich jest wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne ONZ na trzyletnią kadencję w systemie rotacyjnym. Chiny zasiadają w niej od 2024 roku; w przeszłości zasiadały w organizacji już sześciokrotnie. W UNHRC podział mandatów musi podążać za kluczem geograficznym – w ten sposób np. krajom Afryki i regionu Azji-Pacyfiku przypada po 13 mandatów, a krajom Ameryki Łacińskiej i Karaibów – 8. Nieliczny udział krajów zachodnich sprzyja tworzeniu koalicji pomiędzy krajami rozwijającymi się – a za takowy Chiny

się uważają. Przykładowo, w 2019 roku list odrzucający krytykę w sprawie Sinciangu podpisało 37 państw, w tym Białoruś, Kambodża, Kamerun, Kongo, Iran czy Uzbekistan. Zbliżenie stanowisk wynika ze wspólnych priorytetów tych państw takich jak niechęć do zewnętrznej ingerencji czy utrzymywania stabilności reżimu. Znaczenie mają także rosnące powiązania gospodarcze z Chinami.

Dzięki takiemu wsparciu międzynarodowemu Chiny skutecznie realizują swoje cele w UNHRC według czterech powtarzalnych schematów. Po pierwsze, Pekin nie dopuszcza do debaty nad kwestiami, które wymieniają ChRL z nazwy; niesławnym przykładem jest blokowanie przez długi czas raportu Wysokiej Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Michelle Bachelet dotyczącej Sinciangu. Po drugie, Pekin wspiera inne państwa łamiące prawa człowieka poprzez głosowanie przeciwko rezolucjom w sprawie konkretnych krajów. Po trzecie, Chiny promują swoją interpretację praw człowieka i budowanie norm poprzez przemycanie chińskiego języka dyplomatycznego jak chociażby „współpraca win-win”. Po czwarte, Pekin głosuje przeciw lub wstrzymuje się w przypadku rezolucji dotyczących nieuznawanych przez nich praw jak kwestie mniejszości seksualnych, tożsamości płciowej, torturach w więzieniu czy zmian klimatu.

Podsumowując, przemówienie Wanga należy rozumieć jako kolejny przykład działań Chin na rzecz reformy ładu międzynarodowego. Pekin nie działa na rzecz jego całkowitego demontażu, ale poprzez kwestionowanie norm i logiki działania stara się wprowadzić korzystne dla Chin rozwiązania, np. rozłożenie akcentów z egzekwowania i rozliczania na dialog i współpracę, z ochrony praw politycznych na kwestie rozwoju oraz z uniwersalnych standardów na akceptację różnych, „narodowych” modeli. Prowadzi to nie tylko do rozmycia pojęcia praw człowieka ale i również trudności w egzekwowaniu ich przestrzegania.

III. DYPLMACJA PARTYJNA

29 stycznia-2 lutego: Guo Wenqi, wicesekretarz Komitetu Roboczego Organów Centralnych i Państwowych KPCh, odwiedził Mongolię i Singapur.

Na miejscu spotkał się m.in. z przedstawicielami mongolskiego rządu, Mongolskiej Partii Ludowej oraz liderami partii opozycyjnych, a w Singapurze z kierownictwem rządzącej Partii Akcji Ludowej. Delegacja promowała „ducha” IV Plenum XX KC KPCh, akcentując priorytety instytucjonalne i modernizacyjne Pekinu w związku z realizacją XV Planu Pięcioletniego.

3 lutego: Dyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh Liu Haixing spotkał się z delegacją Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji pod przewodnictwem Leonida Słuckiego. Rozmowy dotyczyły implementacji ustaleń przywódców Chin i Rosji oraz wzmocnienia współpracy w ramach BRICS i SzoW. Podpisano także memorandum o współpracy pomiędzy partiami. Strona rosyjska zadeklarowała poparcie dla stanowiska Chin w kwestiach „rdzennych interesów”, w tym Tajwanu.

3 lutego: Liu Haixing odbył spotkanie z ambasadorem Szwecji Perem Augustssonem. W trakcie wydarzenia podkreślono znaczenie kontaktów międzypartyjnych dla stabilizacji relacji chińsko-szwedzkich i chińsko-unijnych, w tym współpracy w handlu, innowacjach, klimacie i ochronie zdrowia.

4 lutego: Liu Haixing rozmawiał w Pekinie z Lê Hoài Trungiem, członkiem Biura Politycznego Komunistycznej Partii Wietnamu (KPW) i specjalnym wysłannikiem jej sekretarza generalnego. Podkreślono intensywność kontaktów dwustronnych po XIV Zjeździe KPW oraz strategiczny charakter budowy „wspólnoty o wspólnej przyszłości” Chin i Wietnamu. W trakcie spotkania akcentowano także znaczenie kanałów partyjnych jako głównej osi relacji dwustronnych, obejmujących koordynację strategiczną, szkolenia kadr, współpracę infrastrukturalną i technologiczną.

5 lutego: Wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh Ma Hui przeprowadził wideorozmowę z sekretarzem generalnym Austriackiej Partii Ludowej. W kontekście zbliżającej się 55. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych strony zadeklarowały wolę pogłębiania dialogu partyjnego i współpracy gospodarczej, zwłaszcza w obszarach przemysłu i ochrony środowiska.

11 lutego: Wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh Lu Kang spotkał się z ambasadorami państw nordyckich – Szwecji, Danii, Finlandii, Norwegii i Islandii. W ramach spotkania grupa udała się do *Beijing World of Robots*, centrum położonego w parku przemysłowym dla robotyki w ramach pekińskiej dzielnicy Yizhuang, gdzie zaprezentowano zdolności chińskich przedsiębiorstw. Lu przedstawił założenia XV Planu Pięcioletniego i postępy Chin w sektorach AI i robotyki. Strona nordycka wyraziła zainteresowanie współpracą w obszarach zielonej transformacji i nowych technologii, zwracając uwagę na możliwe zastosowania robotów w medycynie.

27 lutego: Wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh Sun Haiyan odbyła wideokonferencję z Andrejem Klimowem, członkiem władz Jednej Rosji. Podobnie jak w innych spotkaniach w lutym 2026 roku strony

poruszyły kwestie kluczowych rocznic w relacjach bilateralnych i potwierdziły chęć współpracy partyjnej do realizacji założeń swoich przywódców i pogłębienia jej „na wszystkich poziomach” i „we wszelkich obszarach”.

KOMENTARZ

Na przełomie stycznia i lutego 2026 roku Guo Wenqi, wicesekretarz Komitetu Roboczego Organów Centralnych i Państwowych KPCh, odwiedził Mongolię i Singapur, promując „ducha” IV Plenum XX KC i priorytety instytucjonalne Chin. Kilka dni wcześniej Gao Xiang, prezes Chińskiej Akademii Nauk Społecznych, przewodniczył podobnej delegacji do Kirgistanu i Uzbekistanu. Podobne spotkania w 2025 roku miały miejsce także w Malezji i Sri Lance, Kambodży i Laosie, a w 2026 roku – we Włoszech, Hiszpanii, Pakistanie, Kamerunie czy Namibii. We wszystkich przypadkach w trakcie wizyt delegacje partyjne objaśniały logikę polityki wewnętrznej ChRL i ich implikacje dla współpracy międzynarodowej. Miało to miejsce w formie rozwijanej w ostatniej dekadzie mechanizmu zagranicznych „sesji informacyjnych” (*xuanjiejiehui* 宣介会, po angielsku tłumaczonych na *briefing sessions*), który po konsolidacji władzy przez Xi Jinpinga w 2012 roku wyraźnie zyskał na znaczeniu.

Mechanizm ten odzwierciedla utrwaloną praktykę wewnętrzną – po każdym kluczowym plenum czy zjeździe KPCh delegacje centralne są wysyłane do prowincji, aby wyjaśniać przyjętą linię polityczną i zapewnić jednolite rozumienie celów władz centralnych. W wymiarze międzynarodowym analogiczną funkcję pełnią delegacje partyjne koordynowane przede wszystkim przez Wydział Łączności Międzynarodowej KPCh. Ich zadaniem nie jest już wyłącznie podtrzymywanie relacji między partiami, lecz także systematyczne wprowadzanie zagranicznych elit w logikę chińskich działań i planów. Oznacza to stopniowe włączenie przekazu ideologicznego i praktycznego jako trwałego elementu polityki zagranicznej.

Fakt, że w tym przypadku delegacji przewodził przedstawiciel Komitetu Roboczego Organów Centralnych i Państwowych KPCh – jednostki zajmującej się przede wszystkim funkcjonowaniem biurokracji państwowej – a nie, jak zazwyczaj, Wydziału Łączności Międzynarodowej, może wskazywać na przesunięcie akcentu z relacji partyjnych sensu stricto na kwestie administracyjne i instytucjonalne. Zwraca uwagę również dobór państw

odwiedzonych przez Guo – Mongolii i Singapuru. Może to sugerować logikę opartą nie tyle na geografii, ile na charakterze relacji politycznych oraz potencjale rozmowy o zarządzaniu państwem.

W ostatnich latach Mongolia przeprowadziła szereg reform mających na celu poprawę funkcjonowania administracji publicznej, w tym reformę służby cywilnej w 2017 roku oraz przyjęcie w 2020 roku strategii Vision 2050, zakładającej digitalizację pewnych funkcji państwa. Chiny od wielu lat sygnalizowały zainteresowanie pogłębianiem współpracy z Ułan Bator w obszarze zarządzania publicznego; w 2022 roku Xi Jinping podkreślał podobieństwa między chińskimi i mongolskimi inicjatywami modernizacyjnymi. W tym kontekście możliwe jest, że Pekin postrzega współpracę instytucjonalną jako dodatkowy kanał wpływu w relacjach z gospodarczo silnie powiązaną z Chinami Mongolią.

Singapur stanowi z kolei odmienny punkt odniesienia. Jako wysoko rozwinięte państwo o silnie scentralizowanym systemie rządów od lat bywa wskazywane przez chińskie elity jako przykład efektywnego zarządzania państwem. Już od czasów Deng Xiaopinga doświadczenia singapurskie stanowiły ważny punkt odniesienia dla chińskich reformatorów. Podczas oficjalnej wizyty w Singapurze w 2025 roku premierzy Li Qiang i Lawrence Wong potwierdzili wolę pogłębiania współpracy m.in. w obszarze zarządzania sztuczną inteligencją. Oba przypadki reprezentują zatem odmiennie konteksty, w których Pekin może promować uruchomioną we wrześniu 2025 roku Globalną Inicjatywę Zarządzania oraz inicjować dyskusję o efektywności rządzenia.

Wizyta Guo Wenqi potwierdza rosnące znaczenie zagranicznych „sesji informacyjnych” i pokazuje, że ich celem nie jest jedynie podtrzymywanie relacji z partiami politycznymi, lecz także aktywne kształtowanie sposobu, w jaki zagraniczne elity interpretują decyzje polityczne Pekinu. W tym sensie stanowią one narzędzie prewencyjnej komunikacji strategicznej – próbę ograniczenia niepewności interpretacyjnej wokół chińskiej polityki (i sugerowanie interpretacji, które mogą być dla Chin korzystne) oraz przedstawienia jej jako spójnego modelu zarządzania i rozwoju. Jednocześnie włączenie przedstawicieli organów administracyjnych sugeruje, że Pekin coraz częściej traktuje kwestie zarządzania publicznego, reform instytucjonalnych i organizacji aparatu państwowego jako element własnej „oferty” międzynarodowej, prezentując doświadczenia chińskiego systemu politycznego jako zestaw praktyk możliwych do adaptacji w różnych kontekstach politycznych.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

